

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Bc. Petry Netoličkové a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: **Město Raspenava**
sídlem Fučíkova 421, Raspenava
zastoupen advokátem Mgr. Jiřím Douskem
sídlem 8. března 21/13, Liberec 5

proti

žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
sídlem U Jezů 642/2a, Liberec 2

za účasti: **Správa železnic, státní organizace**
sídlem Dlážděná 1003/7, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2024, č. j. KULK 52096/2024 OSH
138/2024/280.9/Fr

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 3. 7. 2024, č. j. KULK 52096/2024 OSH 138/2024/280.9/Fr, a rozhodnutí Městského úřadu Frýdlant ze dne 17. 1. 2024, č. j. PDMUFT 1577/OD/Bus p. zn. MUF 1378/2023/OD/Bu-010, se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, k rukám advokáta Mgr. Jiřího Douska, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osobě zúčastněné na řízení se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se domáhá přezkumu shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo k jeho odvolání částečně změněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Frýdlant (dále jen „silniční správní úřad“) ze dne 17. 1. 2024, č. j. PDMUFT 1577/OD/Bus p. zn. MUF 1378/2023/OD/Bu-010.
2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo podle § 37a zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, k žádosti osoby zúčastněné na řízení Správy železnic, státní organizace (dále jen „Správa železnic“), rozhodnuto o zrušení železničního přejezdu P2839 v žkm 182,734 trati Liberec – Zawidów na pozemku p. č. 216/1 v k. ú. Raspenava, obec Raspenava, který se kříží s veřejně přístupnou účelovou komunikací, se stanovením podmínek pro zrušení přejezdu, a to v souladu se závazným stanoviskem Policie České republiky.
3. Změna prvostupňového rozhodnutí spočívala ve změně označení závazného stanoviska Policie ČR, které bylo uvedeno ve výrokové části rozhodnutí, uvedením data vydání 27. 9. 2023 a počátečních číslic čísla jednacího.

II. Žaloba

4. Žalobce namítal nepřezkoumatelnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu, že ze strany správních orgánů nebyla zkoumána a prověřena vhodnost jiné přístupové varianty. Protože neproběhlo místní šetření či ústní projednání, od jejichž provedení lze upustit pouze ve výjimečných případech (žalobce se dovolával odborné literatury ve vztahu k možnosti stavebního úřadu), nebylo možné prověřit tvrzení Správy železnic. Ačkoli žalobce navrhoval ústní jednání a místní šetření, správní orgán jeho návrhům nevyhověl. Tím byla porušena práva, která jsou stanovena v § 36 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Žalovaný se pak v napadeném rozhodnutí s důkazními návrhy žalobce nevypořádal, porušil tak povinnost plynoucí z § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobce dále uvedl, že chtěl prokázat poměry v daném okolí a skutečnost, že neexistuje jiná vhodná trasa, zejména nikoliv však výlučně v případě mimořádných událostí (povodně). V této souvislosti poukázal na stanovisko starosty ze dne 4. 12. 2023. Žalobce shrnul, že žalovaný se nevypořádal s námitkou, že v případě mimořádné události nebude existovat přístupová pozemní komunikace ve směru od Liberce, nezkoumal vhodnost alternativní vybrané trasy, neprovedl navržené důkazy a rozhodnutí řádně neodůvodnil.
5. V dalším žalobním bodu se žalobce vymezil proti výkladu, který žalovaný zastával ve vztahu k § 37a zákona o pozemních komunikacích. Jestliže uvedené ustanovení stanoví jako požadavek využití jiné vhodné trasy – pozemní komunikace, pak je nutné, aby správní orgán

ověřil vhodnost a možnost dané trasy. Toto správní orgán neučinil, k tomu měla a mohla sloužit dopravně technická varianta, tedy dokument potvrzující řádný stavebně technický stav pozemní komunikace jiné vhodné trasy. Takový dokument žadatel nepředložil, součástí žádosti byla pouze mapa. Podle žalobce tak správní orgán nezhodnotil důsledně náhradní trasu, zejména nezohlednil mimořádné situace jako např. povodně, když Policii ČR přísluší posuzovat vhodnost náhradní trasy pouze co do bezpečnosti. Svým postupem správní orgán porušil legitimní očekávání žalobce ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu a právo na spravedlivý proces, žalobce odkazoval na závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 5. 2005, sp. zn. II. ÚS 487/03.

6. S uplatněnými námitkami podle žalobce souvisí námitka, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav věci, tím správní orgány porušily zásadu materiální pravdy ve smyslu § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu. Žalobce již v odvolání žádal zdůvodnění bezpečnosti náhradní trasy v případě mimořádných událostí s ohledem na záplavovou oblast, otázka bezpečnosti měla být řešena i v tomto kontextu. Bylo nutné zkoumat vhodnost jiné trasy a místní poměry obyvatel a jejich přístup k nemovitostem a vážít jejich zájmy. Žalobce se dovolával závěrů rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 30 A 18/2019-85, dle kterého silniční správní úřad zohlední, zda zrušením přejezdu nedojde k nepřiměřenému zásahu do práv vlastníků přilehlých nemovitostí, jakož i k míře prodloužení přístupových cest k těmto nemovitostem. Žalobce se dále odvolával na odborný článek Kanceláře veřejného ochránce práv. Namítal, že správní orgán zjistil vadně okruh účastníků, účastníky řízení měly být ti občané, jejichž práv se může rozhodnutí týkat. Uvedl, že někteří občané se v této souvislosti obraceli i na Ministerstvo dopravy, a upozornil na podnět k přezkumu paní Ivy Kupcové. I k tomu mělo sloužit místní šetření. Žalobce citoval rovněž závěry rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 30 A 71/2022-51, a zdůraznil, že závazné stanovisko Policie ČR se musí týkat bezpečnosti pro uživatele alternativní trasy, ona vhodnost pak vybízí silniční správní úřad k tomu, aby optikou místních věc hodnotil podrobněji a mohl reagovat na vybraná místní specifika. V napadeném rozhodnutí však polemika či argumentace, která se týká vhodnosti trasy, nepřiměřeného zásahu do vlastnického práva jiných osob či znemožnění obslužnosti některých pozemků a poměřování vhodnosti či nevhodnosti odstranění přejezdu, a to ve vztahu k veřejnému zájmu i zájmu konkrétních vlastníků, chybí.
7. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, eventuálně aby zrušil i rozhodnutí správního orgánu I. stupně a věc vrátil k dalšímu řízení tomuto správnímu orgánu. Požadoval, aby mu byla proti žalovanému přiznána náhrada nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný navrhoval, aby soud žalobu zamítnul. V podrobnostech odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Rušení železničních přejezdů upravuje zákon o pozemních komunikacích v § 37a, dle kterého příslušný správní úřad povolí zrušení přejezdu na základě žádosti a splnění podmínek a závazných stanovisek drážního správního úřadu a Policie ČR. Vzhledem k tomu že tyto podmínky byly splněny, potvrdil žalovaný rozhodnutí o zrušení železničního přejezdu.

IV. Vyjádření Správy železnic – osoby zúčastněné na řízení

9. Správa železnic s argumentací žalobce nesouhlasila. Zákon neukládá správnímu orgánu provedení místního šetření ani ústního jednání. Z důvodové zprávy k zákonu č. 403/2020 Sb. vyplývá, že skutečnosti rozhodné pro posouzení věci budou silničnímu správnímu úřadu známy z jeho vlastní činnosti, případně budou vyplývat ze závazných stanovisek. Tvrzení

žalobce, že správní orgán může od ústního jednání a místního šetření upustit pouze ve výjimečných případech, je v rozporu s § 49 odst. 1 správního řádu. Pokud se žalobce dovolával omezených možností stavebního úřadu, přehlíží, že napadené rozhodnutí je vydáváno v rámci řízení vedeného podle zákona o pozemních komunikacích a správního řádu, nikoli podle již zrušeného stavebního zákona. Žalobce se dále mylí, pokud namítá, že správní orgán nesprávně zjistil okruh účastníků řízení. Žadatel o zahájení řízení nemusí tvrzené skutečnosti dokazovat, jestliže se k nim závazným stanoviskem vyjadřují dotčené orgány.

10. Z § 37a zákona o pozemních komunikacích vyplývá, že silniční správní úřad povolí zrušení přejezdu na žádost provozovatele dráhy, pokud jsou splněny uvedené podmínky. Splnění těchto podmínek posuzují dotčené orgány formou závazného stanoviska. Zákon nově stanoví kritéria, při jejich splnění silniční správní úřad zrušení přejezdu povolí. Tímto kritériem je především existence vhodné trasy, ta bude posuzována zejména s ohledem na stavebně technický stav pozemních komunikací, hustotu provozu, kapacitu a intenzitu provozu. Dalším kritériem je délka trasy a posledním kritériem, že přejezd nebude s nižším stupněm zabezpečení. Z důvodové zprávy vyplývá, že pokud dotčené orgány ve svých závazných stanoviscích vyhodnotí, že jsou splněny podmínky uvedené v § 37a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, tedy že existuje jiná vhodná trasa, která není delší než 5 km a zároveň nevede přes přejezd s nižším stupněm zabezpečení, je správní orgán povinen rozhodnout tak, že se zrušení přejezdu povoluje. Proto nelze souhlasit s žalobcem, že je napadené rozhodnutí nedostatečně odůvodněné. Správa železnic znova s odkazem na § 37a odst. 3 zákona o pozemních komunikacích zdůraznila, že tím, kdo posuzuje vhodnost náhradní trasy, není správní orgán, ale dotčené orgány formou závazného stanoviska. Nesouhlasila ani s názorem žalobce, že Policii ČR přísluší posuzovat vhodnost náhradní trasy pouze co do bezpečnosti.
11. V § 37a ani jinde v zákoně o pozemních komunikacích není stanovena povinnost žadatele předložit dopravně technickou variantu zrušení přejezdu. Zákon mu ani nestanoví povinnost navrhnout jinou vhodnou trasu, i když je to ze strany žadatele vhodné a obecně žádoucí.
12. Co se týče odkazu žalobce na rozhodnutí Krajského soudu v Brně č. j. 30 A 18/2019-85, bylo vydáno za právní úpravy účinné do 31. 12. 2020, za současné právní úpravy je nepoužitelné. Závěry rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 30 A 71/2022-51 rovněž nemohou být použity, nejsou pro probíhající soudní řízení závazné. Jde o excesivní rozhodnutí, v přímém rozporu s jazykovým výkladem, nadto proti němu byla podána kasační stížnost.
13. Správa železnic uzavřela, že napadená rozhodnutí jsou určitá, přezkoumatelná a procesně bezvadná. Správní orgán I. stupně správně určil účastníky řízení, vyzval dotčené orgány k vydání závazných stanovisek, ta správně vyhodnotil jako souhlasná a jejich obsah promítl do výroku rozhodnutí. Věc posoudil po právní stránce správně. Závazné stanovisko Policie ČR pak bylo podrobena přezkumu dle § 149 odst. 7 správního řádu.

V. Replika žalobce

14. V reakci na vyjádření Správy železnic žalobce shrnul žalobní argumentaci a zopakoval, že je povinností správního orgánu prověřit místní poměry, stav v okolí, napojení nemovitostí na komunikace, aby prověřil vhodnost náhradní trasy. Je tedy nepochybné, že měl nařídit ústní jednání či místní šetření. Trval na tom, že správní orgán nezkoumal vhodnost náhradní trasy v kontextu budoucího přístupu k nemovitostem, proto vadně vymezil okruh účastníků řízení.

15. Nelze se podle žalobce ztotožnit s řešením, kdy by část území byla *de facto* odříznuta od vhodné a řádné trasy. Žalobce setrval na závěru, že napadené rozhodnutí je nesprávné a nezákonné, neboť v něm absentuje zdůvodnění vhodnosti trasy. Správní orgán nehodnotil a nepoměřoval možný zásah do práv jiných osob, resp. nepoměřoval vhodnost či nevhodnost odstranění příjezdu, a to ve vztahu k veřejnému zájmu i zájmu konkrétních vlastníků, jejichž okruh byl povinen stanovit.

VI. Posouzení věci krajským soudem

16. Žaloba byla podána oprávněnou osobou, je včasná a projednatelná, soud tedy přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, vycházel přitom skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.
17. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím silničního správního úřadu o zrušení železničního přejezdu vydané podle § 37a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Pro zodpovězení námitek nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z důvodu, že se žalovaný spolu se silničním správním úřadem řádně nezabývali posouzením vhodnosti alternativní trasy při zrušení železničního přejezdu rovněž z pohledu námitek žalobce a mj. dotčení práv vlastníků přilehlých nemovitostí, a námitek nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci je rozhodný výklad § 37a zákona o pozemních komunikacích. Zásadní je otázka, zda má při rušení přejezdu vhodnost alternativní trasy posuzovat též příslušný silniční správní úřad nebo onu vhodnost alternativní trasy posuzuje výlučně Policie ČR v závazném stanovisku.
18. Podle § 37a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, ve znění účinném po novelizaci provedené zákonem č. 403/2020 Sb., *na žádost vlastníka dráhy nebo pozemní komunikace povolí příslušný silniční správní úřad zrušení přejezdu, pokud k přístupu k nemovitostem, k němuž je využívána pozemní komunikace, je možné využít jinou vhodnou trasu, která*
- a) není delší o více než 5 km a*
 - b) nevede přes přejezd s nižším stupněm zabezpečení.*
19. Podle § 37a odst. 2 zákona o pozemních komunikacích *účastníkem řízení o povolení zrušení přejezdu je vlastník pozemní komunikace, vlastník dráhy a obec, na jejímž území se rušený přejezd nachází.*
20. Podle § 37a odst. 3 zákona o pozemních komunikacích platí, že *silniční správní úřad si před vydáním rozhodnutí vyžádá závazné stanovisko*
- a) Policie České republiky k posouzení vhodnosti trasy podle odstavce 1, jde-li o zrušení přejezdu na silnici, místní komunikaci nebo veřejně přístupné účelové komunikaci, a*
 - b) drážního správního úřadu k posouzení stupně zabezpečení přejezdu, má-li trasa podle odstavce 1 vést přes přejezd.*
21. Podrobný výklad citovaných ustanovení zákona o pozemních komunikacích, mj. s odkazem na závěry rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 2. 2021, č. j. 30 A 18/2019-85, provedl Krajský soud v Hradci Králové v rozsudku ze dne 24. 2. 2023, č. j. 30 A 71/2022-5. Na svém stanovisku, které ještě doplnil o další argumentaci vycházející z důvodové zprávy k zákonu č. 403/2020 Sb., setrval v rozsudku ze dne 9. 4. 2024, č. j. 30 A 12/2024-55. Závěry tohoto rozsudku aproboval Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v rozsudku ze dne 20. 2. 2025, č.

j. 7 As 73/2024-38, jímž kasační stížnost proti poslední označenému rozsudku zamítl (rozsudky krajských soudů a NSS dostupné na www.nssoud.cz).

22. Z judikatury správních soudů vyplývá, že zákon o pozemních komunikacích nově stanoví kritéria, při jejichž splnění zrušení přejezdu povolí. V bodu 21. rozsudku č. j. 7 As 73/2024-38 NSS k této otázce uvedl: „Z uvedeného vyplývá, že cílem zákonodárce bylo doplnit stručnou úpravu obsaženou v § 37 odst. 4 zákona o pozemních komunikacích (ve znění do 31. 12. 2020), který opravňoval silniční správní úřad přejezd zrušit, aniž by mu k tomu stanovil jakákoliv kritéria. Nová právní úprava má komplexně upravit proces povolování zrušení přejezdu, resp. stanovit konkrétní kritéria, za kterých lze zrušení přejezdu povolit. Prvním předpokladem pro vydání rozhodnutí o zrušení přejezdu je existence vhodné trasy, po které budou přístupné nemovitosti, k nimž se dosud využíval přístup přes rušený přejezd. Druhým kritériem je délka trasy. Právní úprava umožňuje povolit zrušení přejezdu tehdy, pokud se stávající přístup k nemovitostem neprodlouží o více než 5 km. Třetím předpokladem je bezpečnost nové trasy. Zrušení přejezdu bude možné, jen pokud na ní nebude přejezd s nižším stupněm zabezpečení, než má rušený přejezd.“
23. Pravomoc Policie ČR v řízení dle § 37a zákona o pozemních komunikacích je přitom omezena na posuzování plynulosti a bezpečnosti provozu. K posouzení vhodnosti dle § 37a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích nad rámec otázek posuzovaných Policií ČR je příslušný silniční správní úřad, v této pravomoci lze současně spatřovat i prostředek naplňování imperativu ochrany veřejného zájmu ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu. Správní soudy jednoznačně odmítly výklad, podle kterého by silniční správní úřad pouze přejal závěry ze závazného stanoviska Policie ČR. Takový výklad by vedl i k popření povinnosti správního orgánu chránit veřejný zájem a posoudit hodnotová hlediska podle úkolů správního orgánu v příslušné oblasti či kompetenci, kterou je v daném případě státní správa pozemních komunikací.
24. V bodu 28. rozsudku č. j. 7 As 73/2024-38 NSS uzavřel: „Ze všech výše uvedených důvodů lze proto souhlasit s tím, že v řízení dle § 37a zákona o pozemních komunikacích je Policie ČR oprávněna vydat stanovisko stran vhodnosti zrušení železničního přejezdu pouze ve vztahu k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemní komunikaci. Zbývající posouzení vhodnosti zrušení železničního přejezdu (např. z hlediska dotčení práv účastníků daného řízení) zůstává i po předmětné novelizaci zákona o pozemních komunikacích na silničním správním úřadu. Jinými slovy, zákonné kritérium vhodnosti dle § 37a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích nemůže být vyčerpáno posouzením prováděným Policií ČR ve smyslu § 37a odst. 3 písm. a) téhož zákona. Takový výklad (fakticky) vyprazdňuje pravomoc silničního správního úřadu k rušení železničních přejezdů, resp. neumožňuje mu posoudit další aspekty vhodnosti, např. z hlediska zásahu do práv účastníků daného řízení (např. žalobkyně). Soud si samozřejmě dokáže představit i jinou právní úpravu, která omezí zkoumání vhodnosti jiné trasy toliko na zkoumání otázky bezpečnosti a plynulosti, resp. ještě více omezí pravomoci silničních správních úřadů. Za současné právní úpravy však nemohl soud jinak, než aprobovat rozsudek krajského soudu, který na půdorysu stávající právní úpravy správně shledal širší kompetenci silničních správních úřadů při posuzování vhodnosti alternativní trasy. Závěry krajského soudu byly učiněny v mezích právní úpravy, v důsledku čehož nemohl kasační soud shledat případnou ani polemiku stěžovatele s nimi.“
25. Na základě uvedeného má soud za to, že výklad § 37a zákona o pozemních komunikacích zastávaný správními orgány v žalobcově případě je nesprávný. Žalovaný se mylí, pokud v napadeném rozhodnutí dovozoval existenci pouze dvou kritérií pro splnění podmínky

náhradní trasy. Tedy zaprvé že vhodná trasa není delší než 5 km a zadruhé nevede přes železniční přejezd s nižším stupněm zabezpečení, přičemž za rozhodující měl souhlasné stanovisko Policie ČR. Rovněž silniční správní úřad pochybil, jestliže se odmítl zabývat vhodností alternativní trasy z pohledu námitek uplatněných žalobcem s odůvodněním, že mu v řízení o zrušení přejezdu nepřísluší posuzovat problematiku krizového řízení, zabývat se případnými zásahy složek IZS nebo odpovídající zimní údržbou komunikací. A odvolával se na souhlasné stanovisko Policie ČR, které je pro něj závazné.

26. Nesprávný výklad § 37a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích měl za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalovaného. To se totiž nezabývalo posouzením vhodnosti alternativní trasy i z jiných hledisek, než která byla posuzována v závazných stanoviscích Policie ČR (z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu) a drážního správního úřadu (z hlediska, zda nevede přes přejezd s nižším stupněm zabezpečení) a z hlediska její délky. Žalovaný odvolací námitky žalobce, které se týkaly vlastního posouzení vhodnosti alternativní trasy silničním správním úřadem, věcně nevypořádal. Podstata žalobcovy argumentace, že alternativní trasa nebude po zrušení přejezdu dostatečná a vyhovující v případech mimořádných událostech, např. při záplavách, neboť v takovém případě nebude existovat přístupová cesta, zejména pro složky ISZ, a silniční správní úřad se těmito otázkami nezabýval dostatečně, zůstala žalovaným nevypořádána.
27. Ani rozhodnutí silničního správního úřadu nedává dostatečnou odpověď na argumentaci žalobce uplatněnou ve vyjádření starosty ze dne 4. 12. 2023. Z pohledu posouzení vhodnosti alternativní trasy silničním správním úřadem (právě z hlediska shora popsanych kritérií) není kusé vyjádření, že je vyhovující a nedojde k znemožnění přístupu k žádnému pozemku, dostatečné.
28. Žalobci lze přisvědčit, že rozhodné skutečnosti nebyly pro posouzení vhodnosti alternativní trasy z hledisek, která uvádí shora citovaná judikatura, zjištěny dostatečně. Správní řízení, byť se jedná o řízení o žádosti vedené podle § 37a zákona o pozemních komunikacích, je ovládáno zásadou materiální pravdy ve smyslu § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu. Proto bylo na silničním správním úřadu, aby si s ohledem na námítka uplatněné žalobcem v průběhu řízení zjistil skutečnosti rozhodné pro jejich vypořádání a posouzení otázky, zda je alternativní trasa vhodná rovněž při mimořádných událostech a také z pohledu přiměřeného zásahu do vlastnických práv vlastníků přiléhajících nemovitostí, mj. z hlediska dostupnosti v zimním období.
29. Žalobce dále silničnímu správnímu úřadu vytýkal, že upustil od ústního jednání a místního šetření, tj. ohledání na místě ve smyslu § 54 odst. 3 správního řádu. Námitku žalobce uplatnil víceméně v obecné rovině, neuváděl totiž, jaké konkrétní skutečnosti by měly být zjištěny pouze požadovaným způsobem. Tuto námitkou soud vyhodnotil jako nedůvodnou. Právní úprava obsažená v § 49 odst. správního řádu neukládá správnímu orgánu povinnost konat ústní jednání, případně spojené s ohledáním na místě, v každé posuzované věci. Doktrinární závěry, kterých se žalobce dovolával, se vztahují k stavebnímu řízení a nejsou na jeho případ bez dalšího použitelné. Není vyloučeno, aby skutkový stav silniční správní úřad posoudil na základě místních znalostí a skutečností známých mu z úřední činnosti, případně s přihlédnutím ke skutečnostem tvrzeným účastníky, případně zjištěných na základě jiných podkladů, které si k posouzení žádosti o zrušení přejezdu obstará, případně mu je předloží účastníci řízení, kteří budou plnit své důkazní břemeno plynoucí z § 52 správního řádu. Správa železnic přilehavě odkázala na důvodovou zprávu k zákonu č. 403/2020 Sb., která

předpokládala znalost rozhodných skutečností z vlastní činnosti silničního správního úřadu. Žalovaný se k odvolací námitce, v níž žalobce napadal procesní postup silničního správního úřadu, vyjádřil, v tomto směru soud pochybení neshledal. Jak vysvětlil shora, s názorem zastávaným správními orgány se ztotožnil.

30. K námitce nesprávně určeného okruhu účastníků řízení musí soud konstatovat, že nejde o námitku, která by směřovala k ochraně procesních či hmotných práv žalobce, soud se jí proto nezabýval. Není na žalobci, aby se stavěl do role obecného dohlázele nad zákonností přezkoumávaného správního řízení. Nad rámec potřebného odůvodnění soud odkazuje na § 37a odst. 2 zákona o pozemních komunikacích, který speciálně upravuje okruh účastníků řízení ve věci rušení přejezdu a omezuje ho na vlastníka pozemní komunikace, vlastníka dráhy a obec, na jejímž území se rušený přejezd nachází.

VI. Závěr a náklady řízení

31. Z uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc vrátil v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. k dalšímu řízení žalovanému. Protože vytýkanou nepřezkoumatelností trpí již prvostupňové rozhodnutí, soud využil možnosti dané mu § 78 odst. 3 s. ř. s. a přistoupil ke zrušení rozhodnutí silničního správního úřadu.
32. Ve věci soud rozhodl, aniž nařídil jednání, v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s.
33. V dalším řízení jsou správní orgány podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vysloveným právním názorem soudu vázány. Bude jejich povinností znovu žádost Správy železnic o zrušení přejezdu P2839 posoudit, a to z hlediska kritérií stanovených v § 37a zákona o pozemních komunikacích. V rámci svých úvah se bude muset silniční správní úřad, případně žalovaný, zabývat rovněž otázkou, zda je alternativní trasa také vhodná z hledisek vymezených judikaturou správních soudů. Bude jeho povinností vypořádat i námitky uplatněné žalobcem, který se týkaly nedostatečnosti alternativní trasy, zejména při mimořádných událostech, např. povodních, z hlediska dostupnosti i v zimním období atd.
34. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
35. V souzeném případě byl žalobce úspěšný, proto mu soud proti žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Ty byly tvořeny odměnou právního zástupce za 2 úkony právní služby v celkové výši 6 200 Kč [2 úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2024, a to převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby] a náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 x 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2024) a 21% DPH z odměny a náhrady advokáta ve výši 1 428 Kč v souladu s § 57 odst. 2 s. ř. s. Dále byly náklady řízení tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč. Byť byl žalobce s žalobou úspěšný, nebyla přiznána náhrada nákladů za zaplacený soudní poplatek za návrhu na přiznání odkladného účinku, s nímž žalobce nebyl úspěšný (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 9. 2013, č. j. 22 A 21/2012-38). Celkem tak náhrada nákladů řízení činí 11 228 Kč a soud žalovanému uložil, aby ji zaplatil žalobci k rukám jeho právního zástupce v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

36. Protože osobě zúčastněné na řízení soud neuložil v řízení žádné povinnosti a současně neshledal žádné důvody hodné zvláštního zřetele, vyslovil v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s., že jí náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 2. června 2025
Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu